

Gyimesi László

Sógort Jupiternek!

avagy
Égi áldás, csóstitül

*habkönnyű színpadi merény
témája
az
„erény”*

Történik Kr. u. 180 körül Aquincumban, Primus Maximus háza előtt

Szereplők:

Ittana, Primus anyósa
Miloma, Primus felesége
Cilia, Primus és Miloma nagyobbik lánya
Dettina, Primus és Miloma kisebbik lánya

Primus Maximus, obsitos, római polgár
Sundamus, csavargó, Primus volt katonatársa
Fortunatus, fiatal rabszolga, később római nemes
Gondus, öreg rabszolga
Boritus, lecsúszott római lovag, vőjelölt
(**Népség, katonaság**)

(Részletek)

Harmadik jelenet

Dettina

Csak azért nyitok be, mert jön a nagymama!

Cilia

A nagy birodalom eleven hittana!

Miloma

Egy szó nem sok, annyi se essen előtte!

Dettina

Kihajtom a kecskét az új legelőre,
Unja már a szénát, forrásvizet inna...
Ugrálna a parton, az ólat nem bírja...

Ittana

Jupiter áldása növelje e házat!
Sose érje szükség, sohase gyalázat!

Miloma

Drága édesanyám, légy te is köszöntve...

Ittana

Ahogy a házatok megkerültem körbe,
Hallottam néhány szót...

Cilia

A kecskéről szóltunk.

Dettina

Új legelőt kíván, reggel oda hajtjuk...
Unja már az ólat, forrásvizet áhít...
Várja a patakpart... A friss, üde páz-
zsit...

Cilia

UgrándoZHat vígan... reggel, délben,
este...

Ittana

De hát kit érdekel az a cudar kecske!
Csoda esett, hallom, híres házatok-
ban,
Jupiter jött ide, s nem egy alkalom-
mal.
Ó, te szerencsés ház, istenek kegyelt-
je,
Nyomot hagyott rajta...

Miloma

Nem rajta, de benne,
Vagyis hogy Ciliát teherbe ejtette!

Ittana

Jaj, te boldog anya, Jupiter anyósa!
Irgyed lesz Róma mindenik asszo-
nya!
Áve, nagy Jupiter! Áve, nagy Miloma!
Ezer esztendeig beszélnek majd róla!
Menj, szent áldozattal köszönd meg e
kegyet,

Áldozd fel a kecskét, én is veled me-
gyek!

Miloma

Indulhatunk, anyám, de a kecske he-
lyett
Áldozunk fel inkább egy káposzta-
fejet.

Ötödik jelenet

Cilia

Hol vagy, Fortunatus? Gyere gyorsan
ide!

Fortunatus

Itt vagyok, mint mindig, szökhetünk
ízibe!

Cilia

Neked sincs több eszed, mint amen-
nyi látszik,
A mi szökésünkhöz pár dolog hibá-
dzik...

Fortunatus

Majd az ékszereid eladjuk jó áron,
Egy-kettő, túl leszünk a pannon ha-
táron.

Cilia

Ékszer? Anyám őrzi. Egyebünk meg
nincsen.

Fortunatus

Itt van a két karom!

Cilia

Amíg nincs bilincsbem!
Ne feledd, szerelmem, ha elfognak,
mi vár...

Fortunatus

Ha eltépnek tőled, hadd jöjjön a ha-
lál!

Primus

Jön az, jön az hamar! Oroszlánnak adlak!
 Felnégyellek elébb, aztán tüzre raklak,
 Keresztre feszítlek, karóba húzatlak,
 Kerékbe töretlek, szurokba forgatlak...

Miloma

Lassan, Maximusom, sokat ér e legény...

Primus

És még mit fog érni, kapjam kezembe én!

Dettina

Nem ó tehet róla, belé bújt az Isten!

Cilia

Kegyelmezz, apácskám, mert meghalok menten!

Primus

Nem övé a fő bűn, férfiember volna,
 A keservit neki, mégiscsak rabszolga...
 De te, lányom, ne mondj semmit se mentségül,
 Mert még a hóhérhoz adlak feleségül!

Cilia

Feleségül? Engem! Fortunatus, halod?
 Fordítsd föl a földet, vagy szerezz egy kardot!

Fortunatus

Én elveszem, uram, magamat kiváltom...

Primus

Nincs az a pénz, szolgál, az egész világon.
 Döntöttem, egy lovag kapja meg lányomat,
 Isten gyermekével – mert most már az marad.

Miloma

Primus!

Cilia

Apám!

Fortunatus

Uram!

Dettina

Mért teszed ezt, papa?

Primus

Nincsen jobb megoldás, az élet mostoha!
 Eredj, édes szolgálóm, Gondus, jó barátom,
 Sürgesd meg Sundamust, dúsan meghálálom.

Gondus

Írnok volnék, uram, le is jegyzek mindent,
 De úrnak születtem, azért kisegítek...
 Szárnyatlan bokámmal a hírnököd leszek,
 Még ha nincs is helyén a maradék eszed.

Sejtem, hol időzik, megyek a kocsmákba,
 Vagy a városszéli kopott kuplerájba –